

ترجمة شرح

العقيدة الطحاوية

الروضة الندية شرح العقيدة الطحاوية

تأليف: شيخ محمد أحمد عاموه

ترجمة: محمد أمين مدقق إرغاني

Explanation of Aqeeda Ul Tahaweya

Al Rowdhat Ul Nadeya sharhul Aqeeda
Ul Tahaweya

Author: Shaikh Mohammad Ahmad Amooh
Translated By: Mohammad Amin Modaqeq Irghani

2023

ISBN 978-9936-661-56-1

امارت اسلامی افغانستان

اکادمی علوم

معاونیت علوم اسلامی

مرکز ترجمه

ترجمه شرح العقيدة الطحاوية

الرَّوْضَةُ النَّدِيَّةُ شَرْحُ الْعَقِيدَةِ الطَّحَاوِيَّةِ

تأليف:

الشيخ محمد أحمد عاموه

ترجمه:

محمد امين مدقق ارغاني

مشخصات اثر

نام کتاب: ترجمه شرح العقيدة الطحاوية

مؤلف: الشيخ محمد احمد عاموه

ترجمه: محمدامين مدقق ارغاني

اديتور و مهتمم: معاون سرمحقق اصحاب الدين رحمانى

ناشر: رياست اطلاعات و ارتباط عامه اكادمي علوم

سال چاپ: ۱۴۰۱ هـ.ش / ۱۴۴۴ هـ.ق

محل چاپ: مطبعة لايف ستار، كابل - افغانستان

شماره تماس رياست اطلاعات و ارتباط عامه: ۰۲۰۲۲۰۱۲۷۹ (۰۰۹۳)

ISBN: ۹۷۸-۹۹۳۶-۶۶۱-۵۶-۱

حق طبع برای اكادمي علوم محفوظ است

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فهرست

صفحه	عنوان
۱.....	دیدگاه در مورد کتاب
ج.....	مقدمه مترجم
ز.....	مقدمه نویسنده
۱.....	زندگی نامه‌ی امام طحاوی رحمه الله
۴.....	سند شارح در روایت العقیده الطحاویة

دیدگاه در مورد کتاب

الحمد لله رب العالمین، العاقبة للمتقین، و الصلاة و السلام علی سید المرسلین، و علی آله و صحبه أجمعین، اما بعد:

کتاب حاضر ترجمه دری «الروضة الندية شرح العقيدة الطحاوية» که شرح کوتاهی بر کتاب عقیده‌ی طحاوی است، نوشته محترم شیخ محمد أحمد عاموه می‌باشد و با در نظر داشت اهمیتی بلندی که دارد، از جانب ریاست محترم اکادمی علوم افغانستان برای ترجمه برگزیده شده و به «محترم مفتی محمد امین مدقق ارغانی» برای ترجمه به زبان فارسی سپرده شد و بعد توسط معاون سرمحقق اصحاب الدین رحمانی به ویرایش علمی گرفته شده برای چاپ و نشر آماده گردید.

درین اثر، به شرح و توضیح همه فقره‌های کتاب امام طحاوی رحمه الله پرداخته شده که در اول مختصری از زندگینامه‌ی ایشان و سپس به شرح روان کتاب پرداخته است. همه مسایل شامل درین کتاب، مطابق عقیده ناب اهل سنت بوده و قدم به قدم بر بنیاد بینش این مذهب مبارک به پیش رفته شده است. مثلاً: خداوند متعال یکتا و بی‌همتا و شریک و مانند ندارد، و مسایلی ازین دست؛ که هر یکی به شکل واضح و روشن شرح و توضیح داده شده است.

مطالب این کتاب به شکل فصل و باب نه، بلکه به شکل یکنواخت و کلی نوشته شده است که متن اصلی عربی این کتاب نیز چنین است. سلسله‌ی بیان عقاید، از وجود و حدانیت الله متعال آغاز، و به سایر موارد اعتقادی که باید هر مسلمانی به آنها ایمان داشته باشد، به پایان رسیده است. اول از موضوعاتی که در مورد الله متعال است، و سپس به موضوعاتی در مورد رسول الله صلی الله علیه وسلم است، و سپس در مورد کتابهای آسمانی، پیامبران و سایر مواردی ازین دست پراخته و عقاید باطل را نقد و رد کرده است.

اندر باب عقیده‌ی اسلامی، کتاب العقیده الطحاویة یک منبع غنی، جامع و همه جانبه است که بدین سبب مورد توجه علمای زیادی قرار گرفته و شروحات زیادی بر آن نوشته و تحقیق گردیده است و از آنجمله شیخ احمد عاموه نیز به این شهکار پرداخته و خصوصیات کتاب ایشان دارد اینست که در هر قدمی بر بنیاد ارزشهای اهل سنت و جماعت گام برداشته و هر بحثی را به شکل خلاصه و شیوا به بیان گرفته است. و ترجمه‌ای که به زبان فارسی شده، نیز از شیوایی و سلاست خوبی برخوردار است و از پیچیدگی عبارات و گنگی کلمات عاری است و خواندگانش را بیشتر به خواندن توشیق می‌کند.

این کتاب به دلیل ارزشمندی شایان، به فارسی ترجمه شد و به خدمت شما عزیزان و خوانندگان گرامی تقدیم می‌گردد تا تشنگی علمی شما را برطرف کند و به دانش‌تان بیفزاید.

با احترام
ریاست مرکز ترجمه
اکادمی علوم افغانستان

مقدمه‌ی مترجم

إِن الْحَمْدُ لِلَّهِ، نَحْمَدُهُ وَنُسْتَغْفِرُهُ، وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شُرُورِ أَنْفُسِنَا وَمِنْ سَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا، مَنْ يَهْدِهِ اللَّهُ فَلَا ضَلَالَ لَهُ، وَمَنْ يُضِلَّهُ فَلَا هَادِيَ لَهُ، وَأَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ.

خدا را نهایت سپاسگزارم که بنده را توفیق بخشید تا این کتاب ارزشمند را که از طرف ریاست محترم اکادمی علوم افغانستان به بنده سپرده شده بود از زبان عربی به فارسی برگردانی کنم. این کتاب از آنجاییکه بر کتاب گران سنگ عقیده‌ی اهل سنت و جماعت بنام «العقيدة الطحاوية» اثر گرانیهای امام ابو جعفر طحاوی رحمه الله است، به رشته‌ی تشریح و تفسیر درآمده، می‌خواهم تعریفاتی اندر باب عقیده‌ی اسلامی و مواردی مربوط به آن را برای خوانندگان گرامی بنویسم باشد که مفید آید و راه شناخت عقیده را به آنها بنماید و به علم و دانش‌شان دانشی افزاید.

تعریف عقیده در لغت و اصطلاح

عقیده در لغت از عقد به معنی محکم کردن با قوت و قدرت می‌باشد و به عهد و پیمان و تأکید نمودن سوگند نیز، عقد گفته می‌شود، لذا عقیده آن چیزی است که انسان دلش را بطور قطعی بدان می‌بندد.

و عقیده در اصطلاح علمای امت اسلامی و کارشناسان علم عقاید اسلامی، عبارت است از: ایمان قطعی به خدا و آنچه در الوهیت و ربوبیت و اسماء و صفاتش واجب است و ایمان به ملائکه و کتاب‌ها و پیامبران و روز آخرت و قضا و قدر و خیر و شر آن و به هر آنچه نصوص صحیح در مسائل اصول دین و امور غیبی و خبرهای آن و آنچه سلف صالح بر آن جمع شده‌اند و تسلیم شدن به

خداوند متعال در حکم و امر و قدر و شرع را عقیده می‌نامند.

علم عقاید اسلامی روی چه مواردی می‌چرخد؟

عقیده از دیدگاه اهل سنت و جماعت از آن جهت که یک علم است شامل موضوعات: توحید، ایمان، امورات غیبی، نبوت، قدر، اخبار، اصول احکام قطعی، بقیه اصول دین و عقیده و رد و ابطال اهل هوا و اهل بدعت و سایر ادیان و گروه‌های گمراه و چگونگی موضع‌گیری در مقابل آن‌ها می‌باشد.

غرض علم عقاید اسلامی چیست؟

یگانه غرض و هدف علم عقاید اسلامی، همانا رهنمایی کردن انسان به راه درست و معرفی کردن همه مواردی که بر ما واجب است به آنها ایمان و باور کامل داشته باشیم.

نام‌های مشهور علم عقیده‌ی اسلامی چیست؟

علم عقیده با نام‌های دیگری نیز که مرادف آن است خوانده می‌شود که اهل سنت با سایر فرقه‌ها در مورد آن نامها اختلاف دارند که از جمله نام‌های این علم نزد اهل سنت عبارتند از:

۱. عقیده یکی از نام‌های این علم است که به عقیده سلف و عقیده اهل اثر و امثال آن یاد شده است.

۲. توحید یکی دیگر از نام‌های این علم نزد اهل سنت است چون این علم بر توحید الله تعالی در الوهیت و ربوبیت و اسماء و صفات دور می‌زند لذا

توحید، شریف ترین مباحث علم عقیده و هدف آن می باشد این علم در نزد سلف در بیشتر موارد توحید نامیده شده است.

۳. سنت یکی دیگر از این نامهاست و به خاطر پیروی و تبعیت از شیوه و روش رسول خدا صلی الله علیه وسلم و اصحاب او به عقیده سلف، نام سنت اطلاق شده است و این نام یک کاربرد عام و فراگیر در سه قرن آغازین و طلایی اسلام بوده است.

۴. یکی دیگر از نامهای این علم اصول دین می باشد که منظور همان ارکان ایمان و اسلام و مسائل قطعی دین و چیزهایی است که امامان هدایت یافته بر آن اجماع نموده اند.

۵. فقه اکبر که مرادف اصول دین و در مقابل فقه اصغر که همان احکام اجتهدی می باشد بکار رفته است.

۶. به آن شریعت گفته اند یعنی آنچه را که الله تعالی و رسولش از راههای هدایت که عظیم ترین آنها اصول دین است تشریع کرده اند.

۷. ایمان که شامل بقیه امورات اعتقادی است^۱.

اینها مشهورترین نامهای اهل سنت و جماعت است که در مورد علم عقیده بکار برده اند و در سایر کتابهای اعتقادی این گروه مبارک و منصور نیز وجود دارد.

در اخیر، از الله متعال عاجزانه التماس می دارم که از بنده به طریقه های مختلف برای نشر و اشاعه ی دین عزیز خدمات شایان و بی پایان بگیرد و این همه

^۱ حاصلی از مطالعات میدانی و کتابخانه ای مترجم از کتب عقاید و کلام اسلامی.

کارهایی که در عرصه‌ی تدریس و دعوت و ترجمه و نوشته و تحقیق انجام داده
ام به دربار بی‌نیازی‌اش قبول فرماید. آمین!

با عرض حرمت

محمد امین مدقق ارغانی

۱۱/۷/۱۴۰۱ خورشیدی

مقدمه‌ی نویسنده

الحمد لله رب العالمين وأشهد أن لا إله إلا الله و حده لا شريك له، الملك الحق المبين و أشهد أن سيدنا محمداً عبده و رسوله و صفوته من الخلق أجمعين،
أللهم صل وسلم على سيدنا محمد و آله و صحبه أجمعين، أما بعد: اينک شرح مختصر و دقيق بر متن عقيدة الطحاوی که به «الروضة الندية» نامگذاری اش کرده ام، و از الله متعال مسئلت دارم که کار بنده را قبول بفرماید و خاص برای رضای خودش گردانیده و هرکسی را که با قلب پاک و سالم این کتاب را می خواند، مستفید بگرداند.

«لاحول و لا قوة إلا بالله العلي العظيم»

محمد احمد عاموه